

Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Zienswijze DG&J Jaarstukken 2024 en Begroting 2026
Zaaknummer	:	1242737
Datum raadsvergadering	:	19 juni 2025
Portefeuillehouder	:	Wethouder Harmen Akkerman
Publicatieniveau	:	Openbaar
Behandelend ambtenaar	:	Anouk Groenen / Marije Mulder

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:

Ten aanzien van de jaarrekening 2024:

1. Kennis te nemen van de voorlopige jaarrekening 2024 van de Dienst Gezondheid en Jeugd en een zienswijze in te dienen zoals verwoord in bijlage 8.

Ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026:

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 van de Dienst Gezondheid en Jeugd en een zienswijze in te brengen zoals verwoord in bijlage 8.

Inleiding

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Dienst Gezondheid en Jeugd heeft recentelijk de conceptbegroting 2026 gedeeld. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de gemeente de gelegenheid in de ontwerpfase een zienswijze in te dienen. Ook ontvingen wij ter beoordeling de voorlopige jaarrekening 2024 van de Dienst Gezondheid en Jeugd. Dit past bij het uitgangspunt uit de Nota Verbonden Partijen dat de raad ook over de jaarstukken een zienswijze wil kunnen indienen.

Kern jaarrekening 2024

- Het resultaat over 2024 op de dienstonderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis is positief en bedraagt €1,1 miljoen voor de regio. Het is een afwijking van 2,23% van de totale begrote lasten.
- De totale lasten van de SOJ vallen voor de regio €3,7 miljoen lager uit dan geprognosticeerd bij de tweede bestuursrapportage 2024. Voor Molenlanden komen we op een totaal van € 9.932.571. Dit is € 1.715.487 lager dan bij de 2^e burap.
- Voorgesteld wordt om van het positieve jaarrekeningresultaat van €1.147.995, €797.995 uit te keren aan de gemeenten. En om het resterende bedrag van €350.000 toe te voegen aan de nog te vormen bestemmingsreserve Mentale Gezondheid.
- De bestemmingsreserve voor uittreding Leerdam en Zederik was nog € 1,4 mln. Het Algemeen Bestuur heeft besloten deze middelen in te zetten voor collectieve personele factoren, in de periode 2025–2027. Dit betreffen noodzakelijke aanpassingen in de

huisvesting van de locaties Johan de Wittstraat en Karel Lotsyweg, investering in personele begeleiding en vitaliteit.

Kern begroting 2026

- Het AB heeft besloten de begroting 2025 plus indexatie, met uitzondering van het jeugdhulpbudget, als kader voor de begroting 2026 te gebruiken (nullijn). De lonen zijn met 3,4% gestegen en de materiële budgetten met 2,2%. De totale omvang van de indexatie bedraagt €1,4 miljoen voor de regio.
- Het AB heeft ook besloten om de begroting 2025 plus indexatie als kader te hanteren voor OGGZ (Meldpunt Zorg & Overlast) en Veilig Thuis. Dit betekent dat de incidentele uitbreiding die heeft plaatsgevonden in 2025 ook in de begroting 2026 is verwerkt. Voor zowel Veilig Thuis als OGGZ is er een impactanalyse opgesteld.
- De financiële raming van de jeugdhulpuitgaven 2026–2029 is gebaseerd op de prognose van de kosten per gemeente voor het jaar 2025 – geïndexeerd naar het prijsniveau van 2026. In de zienswijze kunnen raden aangeven of zij de raming realistisch achten en eventueel gemotiveerd afwijken.
- Op basis van de bestuursopdracht LVS is gekozen voor het scenario waarin de formatie voor de leerplichttaken 15,5 fte wordt. Dit is financieel verwerkt in de voorliggende concept-begroting. Doordat dit scenario nog verder inhoudelijk moet worden verkend, wordt dit pas inhoudelijk in de begrotingstekst meegenomen met de definitief vast te stellen begroting van het algemeen bestuur op 10 juli.
- De Wet integrale suïcidepreventie gaat van kracht medio 2025. Via de meicirculaire ontvangt iedere gemeente naar verwachting €0,55 ct. per inwoner. Voorgesteld wordt om dit bedrag (of een deel daarvan) beschikbaar te stellen aan de GGD voor een nog te vormen regionale aanpak. Samen met de 10 gemeenten ZHZ besluiten we nog welk deel naar gemeenten en de regio gaat.
- Voorgesteld wordt om structureel een bedrag van €115.000 beschikbaar te stellen voor het aanstellen van een privacy officer.
- Bij de jaarstukken 2024 is het voorstel ingediend om een deel van het resultaat te bestemmen voor een plan van aanpak Mentale Gezondheid. Het gaat hier om een driejarige aanpak, welke start medio 2025. In de begroting is dit verwerkt als circa een derde van het toegekende bedrag (€114.000).

Strekking van de zienswijze op de jaarrekening 2024

- 1.1 Waardering voor het uitvoeren van de prestaties conform afspraak.
- 1.2 Instemmen met bestemming rekeningresultaat mentale gezondheid.
- 1.3 Waardering uit te spreken over inzet woonplaatsbeginsel en nogmaals aandacht vragen voor betrouwbaarheid prognose.

Strekking van de zienswijze op de conceptbegroting 2026

- 2.1 Instemmen met het indexeren van de gemeentelijke bijdrage.
- 2.2 Instemmen met incidentele uitbreiding van 1 fte voor Meldpunt Zorg en Overlast in 2026.
- 2.3 Instemmen met 4,5 fte incidentele uitbreiding voor 2026 voor Veilig Thuis, waarbij aandacht gevraagd wordt voor de impactanalyse om richting te bepalen voor de komende jaren.
- 2.4 Gemotiveerd af te wijken van de opgenomen ramingen voor jeugdhulp.
- 2.5 Instemmen met uitbreiding LVS van 2,6fte volgens uitkomsten bestuursopdracht.

2.6 In te stemmen met het beschikbaar stellen van (een deel van) de bijdrage per inwoner voor de aanpak Wet suïcidepreventie.

2.7 In te stemmen met het structureel beschikbaar stellen van € 115.000 voor het aanstellen van een privacy officer.

Eerdere besluiten

– Wet gemeenschappelijke regelingen: volgens deze wet heeft een gemeente de mogelijkheid om na publicatie van de ontwerpbegroting gedurende acht weken zijn zienswijze aan het Algemeen Bestuur kenbaar te maken. Voor de jaarrekening is er geen wettelijke basis voor het indienen van een zienswijze. Wel kunnen op basis van de reglementen van de meeste gemeenschappelijke regelingen een inhoudelijke reactie worden gegeven.

– Nota Verbonden Partijen 2021–2026: op 2 maart 2021 heeft de raad de Nota Verbonden Partijen vastgesteld. Hierin staan doelen en afspraken over de manier waarop we willen voortbouwen op de samenwerking met partners zoals GR'en.

Daarin is bijvoorbeeld afgesproken dat de gemeenteraad besluit tot het indienen van zienswijzen bij GR'en met een hoog sturingsprofiel. De Dienst Gezondheid en Jeugd valt onder deze categorie. Ook is in de Nota afgesproken dat de raad de mogelijkheid heeft tot het indienen van een reactie op de jaarstukken. En dat de jaarstukken naast een financiële verantwoording, ook een beleidsevaluatie bevatten.

Beoogd effect

Het belang van de gemeente is om aan de hand van een reactie/zienswijze invloed uit te oefenen op het (financiële) beleid van de Dienst Gezondheid en Jeugd. Daarmee geeft de raad uitvoering aan de controlerende en kaderstellende taak. Dit sluit aan op de doelen die in de Nota Verbonden Partijen zijn benoemd.

Argumenten

Jaarrekening 2024

1.1 De DG&J heeft in 2024 veel inspanning geleverd en sluit het jaar af met een positief financieel resultaat

De DG&J sluit het jaar af met een positief resultaat. Dit heeft met name te maken met extra (rente)inkomsten en lagere personele lasten door onvervulde vacatureruimte. De gemeente Molenlanden ontvangt een bedrag van €53.457.

1.2 Bestemming rekeningresultaat deels terug naar gemeente, deels naar GGD

Het bestuur van de DG&J stelt voor om het resultaat van €1.147,995 als volgt te bestemmen: €797.995 uit te keren aan gemeenten en €350.000 aan de nog te vormen bestemmingsreserve Mentale Gezondheid. Wij kunnen hiermee instemmen, omdat mentale gezondheid een belangrijk thema is om op in te zetten vanwege de groeiende urgentie en de grote impact op onze samenleving.

1.3 De totale lasten van de SOJ vallen lager uit dan volgens de prognose

De totale lasten van de SOJ vallen voor de regio €3,7 miljoen lager uit dan geprognoseerd bij de tweede bestuursrapportage 2024. Dit is grotendeels te danken aan de actieve aanpak van het woonplaatsbeginsel. Voor Molenlanden is het verschil met de 2^e burap € 1.715.487. Dat

wordt voornamelijk veroorzaakt door: woonplaatsbeginsel, lagere uitvoeringskosten door deels het niet in kunnen vullen van vacatures en besparingen op ICT, het project Onze Kinderen Nabij, lagere rente en daling van zware zorg onder deze groep jongeren. En ook al begrijpen we de complexiteit van de prognose willen we wel nogmaals aandacht vragen voor de betrouwbaarheid van deze prognose.

Conceptbegroting 2026

2.1 Instemmen met incidentele uitbreiding van 1fte Meldpunt Zorg en Overlast

Wij realiseren ons dat er geen indicatie is dat de groei van het aantal meldingen zal afnemen en dat de mogelijkheden om dit te keren beperkt zijn. Er is afdoende aangetoond dat het aantal meldingen OGGZ en de complexiteit van de problematiek substantieel is toegenomen en mogelijk in de toekomst nog zal toenemen. Wij kunnen dan ook instemmen met het incidenteel financieren van 1 fte uitbreiding ten behoeve van het meldpunt Zorg en Overlast voor het jaar 2026.

2.2 Instemmen met 4,5 fte incidentele uitbreiding voor 2026 voor Veilig Thuis, waarbij aandacht gevraagd wordt voor de impactanalyse om richting te bepalen voor de komende jaren

Conform de bij de kadernota 2026 vastgestelde uitgangspunten, is deze incidentele uitbreiding van 4,5 fte verwerkt in de begroting 2026. Wij kunnen ons daarin vinden gezien de prangende situatie op dit moment bij Veilig Thuis, maar kijken hier tegelijkertijd ook kritisch naar. De uitkomst van de impactanalyse zal een duidelijke richting moeten gaan geven voor de komende jaren.

Wij waarderen het feit dat Veilig Thuis actief naar mogelijkheden zoekt om de samenwerking met het lokale veld efficiënter in te richten. Hierin is zorgvuldigheid van absoluut belang: er gaat de komende jaren binnen het sociaal domein breed meer gevraagd worden van onze Lokale Teams. Het zicht op veiligheid van deze meest kwetsbare gezinnen moet te allen tijde gewaarborgd blijven en mag niet enkel verschoven worden van de ene organisatie naar de andere. Ook spreken wij waardering uit voor de blijvende betrokkenheid van VT bij het regionaal programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, ondanks het terugtrekken van het Landelijk Netwerk Veilig Thuis bij de landelijke overlegtafels.

2.3 We wijken gemotiveerd af van de opgenomen ramingen voor jeugdhulp

De raming die opgenomen staat in de voorliggende begroting is gebaseerd op de prognose van januari 2025. Inmiddels hebben we ook de prognose van maart en deze is ruim 5 ton lager. Ondanks dat we ons realiseren dat de prognose niet altijd even betrouwbaar is (zie kanttekening 2.1) en dat we altijd te maken kunnen krijgen met – incidentele – verhogingen in het kader van een kostbare inzet, lijkt de prognose van maart gezien de ontwikkelingen aan het eind van vorig jaar, wel realistisch. Zeker ook gezien de financiële opgave, is dit het juiste moment om gemotiveerd af te wijken van de opgenomen ramingen. Voor Molenlanden zal het dan gaan om een bijdrage van € 9.855.073 (ten opzichte van de € 10.424.832 die nu is opgenomen). Dit betekent wel dat we risicovoller begroten (zie ook kanttekening 2.1).

2.4 Instemmen met uitbreiding LVS van 2,6fte volgens uitkomsten bestuursopdracht

De DG&J vraagt om een structurele uitbreiding van 2,6 fte bovenop de huidige 12,9 fte. Hiervoor is voor Molenlanden een aanvullende inwonerbijdrage van €27.405 nodig. Een formatie van 15,5 fte is nodig om de wettelijke taken uit te kunnen voeren. Dit voorstel is het

resultaat van de bestuursopdracht waar de afgelopen maanden aan is gewerkt. Wij zijn samen de ketenpartners in gesprek met de DG&J, om lokaal inhoudelijke prioriteiten te stellen. We hopen dat de nieuwe werkwijze op termijn zal leiden tot minder verzuim en dus een lagere benodigde inzet.

2.5 In te stemmen met het beschikbaar stellen van (een deel van) de bijdrage per inwoner voor de aanpak Wet suicidepreventie.

De DG&J vraagt om een structurele inwonerbijdrage ter hoogte van ongeveer € 259.240 voor suicidepreventie. Hiervoor ontvangen de gemeenten middelen vanuit het Rijk tijdens de komende meicirculaire, de precieze hoogte wordt later bekend gemaakt. Het is wat ons betreft niet bij voorbaat de bedoeling dat dit bedrag 1-op-1 naar de DG&J gaat. We willen ook een deel lokaal behouden, zodat we als gemeente echt gezamenlijk plan kunnen vormen en kunnen optrekken met de GGD. Over de hoogte van het beschikbaar te stellen bedrag en het plan gaan we samen met de andere gemeenten nog op besluiten. Ook gaan we ervanuit dat er geen aanvullende begrotingsvoorstellen worden gedaan de komende jaren voor plannen die nog gemaakt worden op dit thema.

2.6 In te stemmen met structurele bijdrage voor het aanstellen van een privacy officer

DG&J vraagt om een structurele bijdrage van € 115.000 voor de privacy officer (€9.662 voor Molenlanden). Aangezien dit een wettelijke verplichting is, wordt voorgesteld hiermee in te stemmen.

2.7 Noodzaak tot bezuinigen

Gelet op de financiële uitdagingen waarmee ook gemeente Molenlanden te maken heeft, besloot de gemeenteraad in 2023 om te bezuinigen. Op 10 december 2024 besloot de gemeenteraad het college opdracht te geven tot uitwerking van mogelijke beleidskeuzes voor een aantal onderwerpen. Ook van gemeenschappelijke regelingen wordt een substantiële bijdrage aan de beoogde bezuinigingen verwacht.

Nadat vorig jaar al in zienswijzen bij gemeenschappelijke regelingen is aangedrongen om daarmee bij hun begrotingen voor de komende jaren rekening te houden, doen wij dit nu opnieuw, met daarbij specifiek aandacht voor de lopende bestuursopdracht en het programma beschikbare en betaalbare jeugdhulp.

Kanttekeningen

Jaarrekening 2024

1.1 Ons uitgangspunt is dat positieve resultaten terug worden gegeven aan de gemeente

In eerste instantie is ons uitgangspunt dat positieve resultaten op de jaarrekening terug worden gegeven aan de gemeente en dat budgetaanvragen via de begroting dienen te lopen en niet via bestemming resultaat. Voor nu gaat het om concrete voorstellen die we ondersteunen en reeds behandeld zijn in het AB.

1.2 Er is nog geen goedkeurende controleverklaring

De jaarrekening is tijdig ingediend, maar is (nog) niet voorzien van een goedkeurende controleverklaring. De jaarstukken worden nog door de accountant gecontroleerd. Uit deze controle kunnen wijzigingen naar voren komen waardoor de jaarstukken mogelijk nog moeten worden aangepast. In de zienswijze is opgenomen dat indien de accountant zijn goedkeuring aan de jaarrekening onthoudt dat de raad voor vaststelling geconsulteerd wenst te worden.

Ontwerpbegroting 2026

2.1 Prognose is in het verleden niet altijd even betrouwbaar gebleken

De prognose lag in het verleden regelmatig ver af van de werkelijkheid. Voor ons betekende het loslaten van de financiële solidariteit dat we minder kosten hebben aan de jeugdhulp, maar tegelijkertijd zijn we gevoeliger voor fluctuaties. Dit risico lopen we dus nu bij het bijstellen van de begroting, maar dit risico hadden we ook gelopen bij het aanhouden van de voorliggende begroting. Gezien de positieve resultaten van onze inzet en de inzet van de SOJ (o.a. woonplaatsbeginsel) verwachten we dat de aangepaste begroting met de kennis van nu realistisch is.

Extra uitleg bij de kosten

Jaarrekening 2024

Van het positieve jaarrekening resultaat van €1.147.995, wordt voorgesteld €797.995 uit te betalen. Het gaat hier om een incidenteel bedrag voor Molenlanden van €53.457. De overige €350.000 wordt ingezet voor de nog te vormen bestemmingsreserve Mentale Gezondheid.

Ontwerpbegroting 2026

- Indexering: de lonen zijn met 3,4% geïndexeerd en de materiële budgetten met 2,2%. De totale omvang van de indexatie bedraagt € 1,4 miljoen, hiervan is € 388.000 miljoen verlegd naar subsidies, offertes en overige externe inkomsten. Voor het restende deel, € 1,049 miljoen, leidt dit tot het verhogen van de inwonerbijdrage.
- Incidentele verhoging van 1 fte voor het Meldpunt Zorg en Overlast van 2025 naar 2026 voortgezet: dit vraagt een aanvullende inwonerbijdrage voor Molenlanden van ongeveer € 11.600.
- Incidentele verhoging van 4,5 fte Veilig Thuis van 2025 naar 2026 voortgezet: dit vraagt een aanvullende inwonerbijdrage voor Molenlanden van ongeveer € 33.600.
- Af te wijken van eerdere ramingen voor jeugdhulp: voor Molenlanden gaan we naar een bijdrage van €9.855.073 (ten opzichte van de €10.424.832 zoals nu opgenomen)
- Structurele uitbreiding van 2,6 fte voor LVS, een aanvullende bijdrage van €27.405
- Deels beschikbaar stellen bijdrage meicirculaire Wet Suïcidepreventie, de precieze hoogte is nog niet bekend
- Structurele bijdrage van €9.662 voor het aanstellen van een privacy officer.

De totale gemeentelijke bijdrage zal in de gemeentebegroting 2026 worden verwerkt.

Communicatie

De reactie van de raad op de voorlopige jaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 maken we schriftelijk kenbaar aan het bestuur van de Dienst Gezondheid en Jeugd via de bijgevoegde reactiebrief.

Vervolgstappen

Door middel van tussentijdse rapportages monitoren we of de Dienst Gezondheid en Jeugd de beleidsdoelstellingen haalt en of zij werkt binnen de gestelde (financiële) kaders van de begroting. Op deze wijze signaleren we afwijkingen vroegtijdig en kunnen we indien nodig bijsturen.

Bijlagen:

- Bijlage 1: Zienswijzebrief Jaarstukken 2024 DGJ d.d. 20250414
- Bijlage 2: Jaarstukken 2024 d.d. 20250414
- Bijlage 3: Adviesnota Mentale Gezondheid inclusief bijlagen
- Bijlage 4: Brief zienswijze begroting 2026 GR DGJ d.d. 20250414
- Bijlage 5: Begroting 2026 GR DG&J d.d. 20250414
- Bijlage 6: Adviesnota suïcidepreventie inclusief bijlagen
- Bijlage 7: Voorstel Privacy Officer
- Bijlage 8: Zienswijzebrief brief GR DG&J Begroting 2026 en Jaarrekening 2024

Raadsbesluit

Onderwerp : Zienswijze DG&J Jaarstukken 2024 en Begroting 2026
Zaaknummer : 1242737
Portefeuillehouder : Wethouder Harmen Akkerman

De raad van de gemeente Molenlanden:

Gelet op het bijbehorende raadsvoorstel;

Besluit:

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:

Ten aanzien van de jaarrekening 2024:

1. Kennis te nemen van de voorlopige jaarrekening 2024 van de Dienst Gezondheid en Jeugd en een zienswijze in te dienen zoals verwoord in bijlage 8.

Ten aanzien van de ontwerpbegroting 2026:

2. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 van de Dienst Gezondheid en Jeugd en een zienswijze in te brengen zoals verwoord in bijlage 8.

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering van de gemeente Molenlanden, gehouden op 19 juni 2025.

de griffier,

de voorzitter,

Marjolein Teunissen

Theo Segers

